

COMPRENDRE

(Revista catalana de filosofia)

Guia de bones pràctiques per a la publicació

La present *Guia de bones pràctiques* pretén ser un codi de conducta dirigit a l'equip editorial, als autors i als avaluadors dels treballs que es publiquen a la revista *COMPRENDRE (Revista catalana de filosofia)*.

1. Consell de Redacció.

El Consell de Redacció, juntament amb la Direcció i la Secretaria, són els responsables dels continguts publicats. Els correspon assegurar la qualitat científica, evitar les males pràctiques en la publicació dels resultats d'investigació i gestionar l'edició dels manuscrits rebuts en un temps raonable.

Aquesta responsabilitat es basa en el compliment dels següents principis:

1.1. Imparcialitat.

El Consell de Redacció ha de ser imparcial en gestionar els manuscrits presentats per a la seva publicació i ha de respectar la independència intel·lectual dels autors i de les autores, els/les quals tindran dret a rèplica en cas de ser avaluats negativament.

1.2. Confidencialitat.

Les persones que formen part del Consell de Redacció tenen l'obligació de mantenir la confidencialitat sobre els textos rebuts i el seu contingut fins que hagin estat acceptats per a la seva publicació. Només llavors es podran difondre el títol i l'autor/a.

Igualment, cap membre del Consell de Redacció podrà fer servir per a les seves investigacions les dades, els arguments o les interpretacions contingudes en els treballs inèdits, llevat d'una autorització expressa de l'autor/a.

1.3. Revisió dels treballs.

El Consell de Redacció ha d'assegurar que els treballs d'investigació publicats han estat avaluat per, si més no, un especialista en la matèria, i que el susdit procés de revisió ha estat just i imparcial.

En les Normes de Publicació de la revista s'ha de fer públic el mètode de revisió utilitzat. En el cas de *COMPRENDRE*, es fa servir el procediment de *dobte cec* (anonimat de qui ha realitzat el treball i l'avaluació).

Les persones que sotmetin un treball a avaluació podran proposar els noms de dos especialistes per a l'avaluació del seu treball. El Consell de Redacció es reserva el dret d'acceptar o no aquesta proposta, sense l'obligació de comunicar la seva decisió.

El Consell de Redacció requerirà que en el procés d'avaluació es tingui molt en compte l'originalitat dels treballs i que es detecti el plagi i les publicacions redundants. S'indicarà clarament quines seccions de la revista sotmeten els seus continguts a revisió externa.

El Consell de Redacció valorarà i agrairà la contribució dels avaluadors dels treballs enviats a la revista. Tanmateix, prescindirà dels qui realitzin avaluacions de baixa qualitat, incorrectes, irrespectuoses o lliurades fora de termini.

1.4. Acceptació o rebuig dels treballs.

La responsabilitat de l'acceptació o el rebuig d'un manuscrit correspon al Consell de Redacció, que es basarà en els informes rebuts sobre el mateix valorant-ne la rellevància, l'originalitat i la claredat d'exposició.

El Consell de Redacció pot rebutjar directament els treballs rebuts, sense iniciar un procés de revisió externa, si els considera inapropiats per manca del nivell científic exigible, per no adequar-se als objectius científics de la revista, o per presentar evidències de frau científic.

1.5. Desautorització i notificació d'irregularitat.

El Consell de Redacció es reserva el dret de desautoritzar aquells treball ja publicats dels que es pugui determinar manca de fiabilitat com a resultat tant d'errors involuntaris com de frauds o de males pràctiques científiques. Si només una part de l'article conté algun error, es podrà rectificar posteriorment mitjançant una nota editorial o una fe d'errades. L'objectiu és assegurar la integritat de la producció científica ja publicada.

El conflicte de duplicitat, causat per la publicació simultània d'un article en dos revistes, s'ha de resoldre determinant la data de recepció del treball en cada una d'elles. La revista sol·licitarà a l'autor explicacions i proves per aclarir la situació, i prendrà una decisió final basada en aquestes.

La revista publicarà, en les versions impresa i electrònica, la notícia sobre la desautorització d'un determinat text esmentant les raons d'aquesta mesura, a fi de distingir la mala pràctica de l'error involuntari. En l'edició electrònica es farà constar que es tracta d'un article desautoritzat. En l'edició impresa es publicarà la mateixa notificació tant aviat com sigui possible.

1.6. Aplicació de les normes del Consell de Redacció.

La persona que exerceix les funcions de Direcció és responsable de que s'apliquin correctament les normes que regulen el funcionament del Consell de Redacció i ha de garantir que els seus membres les coneixen. Aquestes funcions són: promoure i representar la revista; suggerir i recolzar millores possibles; atraure col·laboracions

d'especialistes de referència en la matèria; revisar, en una primera avaluació, el treball rebut; escriure per a la revista editorials, recensions, notícies, etc.; assistir a les reunions del Consell de redacció.

1.7. conflicte d'interessos.

El conflicte d'interessos apareix quan a la revista es rep un treball signat per una persona que forma part del Consell de Redacció, per qui té relació professional o personal directa o estigui estretament vinculat amb la recerca passada o present de qui l'integra. Qui estigui afectat per qualsevol d'aquests casos ha d'abstenir-se d'intervenir en el procés d'avaluació de l'article proposat.

1.8. Normes d'autoria.

Les normes de presentació d'originals han de ser públiques.

2. Autoria del articles.

2.1. Normes de publicació.

Els textos presentats per a la seva publicació han de ser originals i inèdits.

Els autors i les autores hauran d'esmentar adequadament la procedència de les idees o de les frases preses literalment, d'acord amb les normes de la revista.

Si s'inclouen imatges s'ha d'explicar com es van crear o obtenir. Si es fa servir material gràfic (figures, fotos, etc.), reproduït en altres publicacions, s'haurà de fer constar la procedència i, si s'escau, els permisos de reproducció.

S'ha d'evitar la fragmentació innecessària dels articles. Si el treball és molt extens, es podrà publicar per parts, que tinguin entitat autònoma, en diferents números a fi de facilitar la interpretació als lectors.

2.2. Originalitat i plagi.

Els autors hauran d'assegurar l'originalitat dels seus treballs que no són fruit de còpia, invenció, distorsió o falsedat. El plagi en totes les seves variants així com la manipulació o invenció de dades són greus faltes ètiques i es consideren un frau científic.

Els autors no enviaran un article que estigui sotmès a consideració en una altra revista, ni enviaran aquest original a una altra revista fins que no rebin notificació del seu rebuig o el retirin voluntàriament. S'admet publicar un treball que amplii un altre aparegut prèviament com a nota breu, comunicació o resum en les actes d'un congrés, sempre que s'esmenti adequadament el text de base i que les modificacions siguin substancials.

2.3. Autoria del treball.

En el cas d'autoria múltiple, el responsable de l'article ha de garantir el reconeixement dels qui hagin contribuït significativament a la concepció, planificació, obtenció de dades i interpretació dels resultats. Totes les persones signants en comparteixen la responsabilitat. Igualment, qui actua com a persona de contacte ha d'assegurar que els qui han signat l'article n'han revisat i aprovat la versió final i donen el seu vistiplau per publicar-lo. L'autoria de contacte ha de garantir que no s'ha omès cap de les signatures dels responsables del treball i que s'han satisfet els criteris de coautoria. L'autoria *fictícia* o *regalada* és una mala pràctica científica.

En una nota de l'article s'ha de reconèixer, si s'escau, a tall d'agraïment, la contribució d'altres col·laboradors que no figuren com a signants ni com a responsables de la versió final de l'article.

En la versió publicada es pot fer constar, a petició dels signants, l'aportació individual al treball col·lectiu.

2.4. Bibliografia.

En el text de l'article s'han d'identificar i citar les fonts originals en què es basa la informació que conté. No s'han d'incloure citacions irrellevants ni s'ha d'abusar de citacions a investigacions ja conegudes en el camp científic..

L'autor/a no ha de fer servir la informació obtinguda privadament mitjançant converses, correspondència o debat amb col·legues de la matèria si no compta amb el permís explícit, per escrit, de la seva font d'informació. Aquesta informació, a més a més, ha d'estar contrastada científicament.

2.5. Errors significatius en treballs publicats.

Quan un autor o una autora descobreix un error greu en el seu treball ha de comunicar-lo a la revista tan aviat com sigui possible, a fi de modificar l'article, retirar-lo, retractar-se o publicar una correcció o fe d'errades.

L'autor/a ha de demostrar que el seu treball és correcte si el possible error és detectat per qualsevol membre del Consell de Redacció.

El procés de resolució de conflictes està descrit en 1.5.

2.6. conflicte d'interessos.

En el moment de la presentació de l'article s'ha d'acompanyar al text una declaració en la qual es faci constar l'existència de qualsevol lligam comercial, financer o personal que pugui afectar els resultats i les conclusions del treball. Igualment, s'han de fer constar obligatòriament totes les fonts de finançament concedides per a l'elaboració del treball. Aquesta informació figurarà en la versió publicada.

3. Avaluació dels treballs.

Els avaluadors i les avaluadores exerceixen un paper essencial en el procés de garantia de la qualitat de la publicació. Aconsellen al Consell de Redacció en la presa de decisions editorials i ajuden a millorar els articles.

3.1. Confidencialitat.

Qui avalua un treball ha de considerar-lo un document confidencial fins a la seva publicació, tant durant el procés de revisió com després d'aquest.

Sota cap circumstància pot difondre ni usar informacions, arguments o interpretacions continguts en el treball per al seu propi benefici ni per al d'altres persones, ni per perjudicar a terceres persones.

3.2. Objectivitat.

Qui avalua un treball ha de jutjar objectivament la qualitat del treball complet, incloent informació sobre l'originalitat i la pertinència acadèmica de la tesi del treball, així com sobre la estructura, la metodologia i la redacció del text.

Qui avalua un treball ha d'argumentar les seves crítiques al treball en un to objectiu i imparcial, respectant la independència intel·lectual de l'autor i no deixant-se moure per criteris hostils.

Qui avalua el treball ha de comunicar a la Direcció qualsevol semblança entre el treball sotmès a revisió i un altre article ja publicat o en procés d'avaluació en una altra revista (publicació duplicada o redundant). Ha d'advertir també sobre textos o dades plagiades, falsificades, inventades o manipulades.

3.3. Resposta ràpida.

Qui avalua un treball ha de lliurar el seu informe en el termini indicat, fet pel que notificarà a la Direcció qualsevol retard.

Igualment, comunicarà a la Direcció tan aviat com sigui possible si no es considera apte per avaluar el treball encomanat o si no pot enllestir la seva tasca en el termini acordat.

3.4. Comprovació de les fonts d'informació.

Qui avalua un treball ha de comprovar que la bibliografia citada sigui rellevant per al tema tractat. Per aquest motiu la revisarà, suggerint l'eliminació de citacions supèrflues o redundants, o la incorporació d'obres no esmentades.

3.5. Conflicte d'interessos.

Qui avalua un treball ha de rebutjar la revisió d'un treball quan mantingui una relació professional o personal amb qualsevol dels autors o de les autores del treball.

També poden sorgir conflictes d'interessos si el treball per avaluar està estretament vinculat a la investigació desenvolupada en aquell moment per qui realitza l'avaluació. En aquest cas, davant de qualsevol dubte, s'ha de renunciar a la tasca encomanada i tornar el treball a la revista, manifestant els motius d'aquesta decisió.

Fonts Consultades:

COPE (Committee on Publication Ethics): <http://www.publicationethics.org>
Directrices EASE (European Association of Science Editors): <http://www.ease.org.uk>
Ethical Guidelines for Journal Publication: <http://siss.universia.net/codigo-etico.jsp>
Código de buenas prácticas científicas del CSIC. Madrid, CSIC, 2011.
http://revistas.csic.es/public/guia_buenas_practicas_CSIC.pdf.